

9. SINIF

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

ŞÖRÜ MODÜLÜ

› Sözüñ İnceliğı

- › Metin Tahlili (Anlama)
- › Okuma (Şiir-Deneme)

1. Karanlığa sevgiyle baktığım gece gördüm

I
Hâlâ o güven sevinciyle uçmakta gönلüm

II III

Süründüğümüz bu çamur deryasından uzak
Bu yerlere uğramamış bir bahar içinde
Gerçekten cennet misali bir dünya kuracak

IV

Gülbüz nesiller büyüyor sağlıklar içinde

V

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerin hangisinde herhangi bir ses olayı yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Kaybolmak isterim şehirler arkasında

Bir manalar dünyasında dağılmak istiyor başım

Bu dizelerde

- I. hece düşmesi,
II. ünsüz yumuşaması,
III. ünlü daralması,
IV. ünsüz sertleşmesi

olaylarından hangileri yoktur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) Yalnız IV
D) II ve IV E) III ve IV

3. Ne kadar yürüsem de yine benim değildir

Adımlarımda kalan bu şehir geceleri

Bu dizelerdeki altı çizili sözcükte görülen ses olayı aşağıdakilerin hangisinde yoktur?

- A) Biz insanlar ayrı ayrı kalmışız,
Gökte kuşların kardeşliği,
Yerde kurtların.
B) İlk sevgilimin gülüşüne benzer
Bir nisan havası değil mi esen?
C) Ağaca çıkmayı bilirim
Tanırım meyvenin olmuşunu
D) Dünyayı seyrederken
Günlümü alan nedir
E) Sana çıkar bu yurdun arasak son yolu da
Kutlu bir Tanrı oldun güzel Anadolu'da

4. Ben artık korkmuyorum, her şeyde bir hikmet var

Gecenin sonu seher, kışın sonunda bahar

Belki de bir bahçeyi müjdeliyor şu duvar

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi vardır?

- A) Ünlü daralması B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünsüz düşmesi D) Hece düşmesi
E) Ünsüz türemesi

5. Her gün karşılaşılan trafik sorunları aslında kişiler arasında ortaya çıkan ilişki sorunlarının tipik bir örneğidir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kaynaştırma ünsüzü B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünsüz değişimi D) Hece düşmesi
E) Ünlü değişimi

6. Kişisel gelişimin ayrıcalıklı statü kazandığı bir çağda; değişmek, sabit kalmak neredeyse bir başarısızlık alameti sayılıyor. Duygusal ilişkiler kısa ömürlü, hesapçı ve ben-merkezci olduğunda, kimse kendisinden başkasına duygusal yatırım yapmıyor. Hemen herkes bana lazım olan şey kendimi bulmam, diyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Hece düşmesi B) Ünsüz düşmesi
C) Ünlü daralması D) Ünsüz benzeşmesi
E) Ünlü değişimi

7. Ön yargıda ilk basamak, gruplar oluşturmaktır. "Biz ve onlar" dediğimiz anda, kendimizi kayırdığımız bir iklim yaratmış oluruz. Kendi grubumuzu her şeye rağmen övülmeye, dışarıdaki grubu da yerilmeye layık buluruz. Zannederiz ki bizim dışımızdaki grup birbirinin aynı insanlardan oluşmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada görülen ses olaylarından biri değildir?

- A) Ünsüz benzeşmesi B) Ünsüz türemesi
C) Ünsüz değişimi D) Ünlü türemesi
E) Ünlü düşmesi

8. Başkalarını görmezden gelerek, onların ızdıraplarını yok sayarak, daracık evlerine istinat duvarlarıyla saldırarak var olamayız.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi vardır?

- A) Ünsüz yumuşaması
- B) Ünsüz türemesi
- C) Ünlü düşmesi
- D) Ünlü türemesi
- E) Ünsüz düşmesi

9. İçimde bir yağmur sonbahardan çalınmış
Birkaç eylül bir de sen senelerin ardından
Tarabya'da bir santur nihavende gömülmüş
Ümitlerim küçülür saçlarımın kırında
Birkaç yağmur bir de sen senelerin ardından

Bu dizelerde altı çizili sözcüklerde görülen ses olayları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Ünsüz benzeşmesi - ünsüz türemesi
- B) Ünsüz yumuşaması - ünsüz düşmesi
- C) Ünsüz türemesi - ünsüz düşmesi
- D) Ünlü düşmesi - ünsüz benzeşmesi
- E) Ünlü değişimi - ünlü türemesi

10. Aşağıdaki dizelerin hangisinde ulama yapılamaz?

- A) Toprak kımıldıyor yavaş yavaş
Gün doğuyor şehrin üzerine
- B) Kendi bahçesidir onu içinde gördüğüm
Yollar yine her günkü gibi yaz uykusunda
- C) Ey tahta perdenin üzerinden aşan hatmi
Ve havaları seslerimizle dolu bahar
- D) Savruluyor gökyüzünde buğday
Gölgeler uzaklaşıyor yerde
- E) Bakıyorlar günün gözlerine
Gözleri uykulu atmacalar.

11. Takmaya çalışırken kuyruğunu
Birlikte yaptığımız şeytan uçurtmasının

I
Görürdüm çırpınırdı ufacık kalbin.

II
Hatırımdan bile geçmezdi

III
Sana duyduklarımı söylemek.

IV
Acaba hâlâ yaşıyor musun?

V

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. sözcükte birden çok ses olayı vardır.
- B) II. sözcükte ünsüz düşmüştür.
- C) III. sözcük hece düşmesine uğramıştır.
- D) IV. sözcükte ünlü değişimi vardır.
- E) V. sözcükte ünlü daralmıştır.

12. Bardak boşanır bencileyin dolmayı bilmez
Benzim gibi yaprak sararır solmayı bilmez

Bu dizelerdeki altı çizili sözcükte görülen ses olayı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Eskiler alıyorum
Alıp yıldız yapıyorum
Musiki ruhun gıdasıdır
Musikiye bayılıyorum
- B) Yosun kokusu
Ve sahile çekilmiş dalyan direkleri
Sahilde yaşayan çocuklara
Hiçbir şey hatırlatmaz.
- C) Benim de mi düşüncelerim olacaktı,
Ben de mi böyle uykusuz kalacaktım,
- D) Bu dünyada biraz da yaşayalım,
O tek başına, ben tek başıma.
- E) Yollar ne kadar güzel olsa,
Gece ne kadar serin olsa,
Beden yorulur,
Baş ağrısı yorulmaz.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı **yanlıştır**?

- A) Doktoru yağlı ve baharatlı yiyecek yemeyi menetti.
 B) Gözü gibi baktığı bahçesine giren yabancıyı sorgusuz sualsiz defetti.
 C) Emrolunduğu üzere tahkimat artırıldı, plan tekrar gözden geçirildi.
 D) Rakipleri altetmenin kolay olmayacağını farkındaydı.
 E) Söğütlerin gölgelediği bu yol bir saklı gölü katede-
cekti.

2. Bir veya iki ögesi emir kipiyle kurulan kalıplaşmış birleşik kelimeler bitişik yazılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) İstemediği yerden soru gelince muhabire veryansın etti.
 B) Ayıbının yine örtbas olacağını düşünmekle bu kez hata yapmıştı.
 C) Muhitin albenisi kalmamış, kafelere restoranlara rağbet azalmıştı.
 D) O çelimsiz, makineyi tek başına sallasirt edip kam-yona yükledi.
 E) Yürümekte tereddüt eden yayaya başını arabanın camından çıkarıp geçgeç, dedi.

3. 2015'te konservatuvar sınavlarını kazandım. Okul biter

I II
 bitmez 2019 yılında İstanbul Radyosuna ses sanatçısı
 III
 olarak girdim. O yıldan bu yana Anadolu'nun dört bir ya-
 nında ve Balkanlardan Ortadoğu'ya kadar birçok yerde
 IV V
 sayısız konser verdim.

Bu parçada altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özel isimlerin yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Mustafa Kutlu'nun "Ya Tahammül ya Sefer" isimli öy-küsünü okudum.
 B) Yarın, Karadeniz'in Kuzeyi'nde yer yer fırtına çıkacakmış.
 C) 30 Ağustos 1922'de Başkomutanlık Meydan Savaşı oldu.
 D) Bu yıl temmuz ayı sıcaklığı son on yılın en yüksek seviyesine çıktı.
 E) Konya Ovası'nda üretilen buğdayın kalitesi oldukça yüksekmiş.

5. Bu eserdeki hiçbir kelimenin gereksiz kullanıldığını idda

I II
 edemezsiniz. Sanatçının sözcükleri kullanmadaki titizliği
 III
 hemen kendini belli ediyor çünkü. Hatta kitabı bir kez
 IV
 değil, defalarca okusanız da yine değişen bir şey
 V
 olmayacak. Her sözcüğün yerli yerinde kullanıldığını göreceksiniz.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Kara bulutlar bu aralar Menekşe Pasajı'nın üstünde

I
 dolaşiyor olmalı. Önce belediyeden buranın yıkılacağına dair bir tebligat alındı. Bin bir güçlkle bu anlamsız karar
 II III
 durduruldu. Ne var ki birkaç hafta sonra da müteahhitler
 IV
art arda burayı ziyaret etmeye başladı. Pasajı yıkıp yerine
 V
 büyük bir site yapmak istiyorlarmış.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Aşağıdakilerden hangisinde tarihlerin yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Oğluna 20 Aralık'taki doğum günü için bir sürprizi vardı.
- B) 01.12.1967'de İstanbul'da küçük bir terzi dükkânında iş hayatına atıldım.
- C) 17 Ekim 1979 tarihinde Keçiören'de dünyaya gelmişim.
- D) Seminerin 19 Temmuz 2021 pazartesi günü yapılmasına karar verildi.
- E) 1934 yılı Türk kadını için bir dönüm noktasıdır.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sayıların yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmamıştır?

- A) Penaltı atıldığı sırada yirmibin kişilik stadyumda çıt bile çıkmıyordu.
- B) Göreve başlayalı dörtbuçuk ay olmuştu ki genel müdür beni çağırdı.
- C) Fenerbahçe'nin onyedinci maçtır devam eden galibiyet serisi son buldu.
- D) Barış Manço'yu yedi'den yetmiş'e herkes severdi.
- E) Kuruluş, sektördeki 50'nci yılını da devirdi.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Hiç kimse bu durum karşısında ne yapacağını bilemiyordu.
- B) Maziye dair herhangi bir şey hatırlamak istemiyorum.
- C) Yanına en gerekli birkaç özel eşyasını alıp evden ayrılmış.
- D) Onunla birçok ortak başarıya imza atmıştık.
- E) Sonunda herbirimizi kendisinden soğutmayı başardı.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki"nin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Hâlbuki seninle ilgili çok güzel planlarım vardı.
- B) İstanbul'un gezilip görülmeye değer o kadar çok yeri var ki...
- C) Televizyonlardaki dizi filmlerin bir seviye sorunu yaşadığını düşünüyorum.
- D) Senin ki -neden bilmiyorum- yine burnundan soluyor.
- E) Şartnamedeki maddelerin hemen hiçbirine dikkat etmemişsin.

11. Derken bir düdük öttü ansızın

I

Sonra art arda sirenler çalmaya başladı

Herkes evine çekildi yalnızlar hariç

II

III

Bir ben kaldım gölgemle başbaşa

IV

Bir de sokak lambalarını görüyordum boynu bükük

V

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik eylemlerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Ormanın derinliklerinde bir yerde cennet gibi bir köşe keşfetmişti.
- B) Oldum olası, kuru gürültüyü andıran bu tarz müziklerden hoşlanmadım.
- C) Mahkeme, sanıkların tutukluluk sürelerinin uzatılmasına hükmetti.
- D) Bakanlıktaki işlerimizi uzun bir takip sürecinden sonra halledebildik.
- E) Faaliyetlerinin daha nitelikli olmasıyla ilgili fikirlerimizi genel müdüre arzettik.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Bir gün kurtulacağım ayağımdaki bütün pırangalardan.
- B) Bugünlerde biyografik bir film üzerinde çalışıyormuş.
- C) Bankamızı arayarak kredi başvurunuzun sonucunu öğrenebilirsiniz.
- D) Hollandalı futbolcunun kendine has bir stiline olduğunu söyleyebilirim.
- E) Arkeologlar bu bölgede büyük bir tarihî yerleşimin olabileceğini söylüyor.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Kara dut pekmezi demir açısından zengin bir besindir.
- B) Çocukların orta kulak iltihabına yakalanma olasılığı yetişkinlerden daha yüksektir.
- C) Dış hatlar terminaline bir servisle aktarılacaklardı.
- D) Üst kümeye çıkacak takımlar bu akşamki maçlar sonucu kesinlik kazanacak.
- E) Ateş kırmızısı bir araba alıp bütün Ege'yi onunla gezmeyi hayal ederdi.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Kıyıdaki yapıları ve tekneleri dalgaların yıpratıcı etkisinden korumak için iskelenin önüne dalgakıran yapıldı.
- B) Kargaşayı yine lehine çevirdi, işi oldubittiye getirip en fazla payın sahibi oldu.
- C) Bir berjerin üstünde iki büküm uyuyakalmış; omuzları, boynu tutulmuştu.
- D) Beklediği mesaj günortası geldi, hazır tuttuğu valizini kapı yola koyuldu.
- E) Belediyenin konukevinde üç gün ağırılanacak, ardından kendi konutuna taşınması sağlanacaktı.

3. Bu işyerinde 2013'ten beri çalışıyorum. 30'a yakın

I II III
şubesi bulunan büyük bir şirketin parçasıyız. Bende
IV

böyle bir yeri tek başıma işletecek potansiyel var. Gereken parayı temin edebilirsem bir gün kendi şirketimi kurup
V

işimin başına geçeceğim.

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ki"nin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Şimdi çok daha iyi anlıyorum ki sana güvenmekle hata yapmışım.
- B) Türk sinemasındaki bu yükselişi hangi sebeplere bağlıyorsunuz?
- C) Bana öyle geliyor ki bu kötü olayın çok hayırlı sonuçları görülecek.
- D) Ona karşı o kadar çok hata yapmışsın ki seni nasıl savunacağımı bilemedim.
- E) Bu konudaki görüşlerimi size detaylı bir dosya hâlinde sunmayı düşünüyorum.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden fazla yazım yanlışı vardır?

- A) Bana o kadar yakındaki onu kardeşimin yerine koyuyordum.
- B) Sultan Ahmet camisinin karşısındaki otelde konaklamıştım.
- C) Salih reis de babamın öz be öz amcasıdır.
- D) Yakınlardaki bir devekuşu çiftliğinde çalışmaya başlamış.
- E) Bir kaç çalışan, şirket müdürüne izin için dilekçe verecekmış.

6. Aşağıdaki dizelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Bir güvercin uçar akça kanatlı
Barıştan savaşa selam götürür
- B) Düşüyor her seven gönül azaba
Diyorum sebep ne bu ızdıraba
- C) Deryalarda olur bahri
Doldur da ver içem zehiri
- D) Saadet benziyor boş bir seraba
Düşüyor her seven gönül azaba
- E) Benim gönlüm bir kelebek
Dolaşiyor çiçek çiçek

7. I. Nasıl oldu da beni hatırlıyamadı, bir türlü anlamıyorum.

- II. O kadar çok ağladı ki bir ara hiç sakinleşemeyecek sandım.
- III. Bu gün binanın kalan cephesinin sıvasını bitirmemiz gerek, diyordu.
- IV. Onunla yaşadığımız bütün kötü olayları geçmişde bıraktık.
- V. İnsanı başarıya götüren bir takım etkenler vardır.

Bu cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

- A) Bu basma kalıp fikirlerinle bize katkı sağlayamazsınız.
- B) Nehirden geçmenin tek yolu bu asma köprüydü.
- C) Etrafa bakılırsa buradan apar topar ayrılmışlar.
- D) Denizaltının mürettebatı haftalardır dışarı çıkmamıştı.
- E) Bizimle yapacağınız iş birliğinden memnun olacaksınız.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Çoban Yıldızı aslında bir yıldız değil, Venüs gezegenidir.
- B) Onun bir iş bulup çalıştığına dünyada inanmam.
- C) Dünya'nın gözü önünde bir özgürlük destanı yazdık.
- D) Bilim insanları Mars'la ilgili yeni bilgiler elde ettiler.
- E) Güneş'te meydana gelen patlamalar devam ediyor.

10. Aşağıdakilerden hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yazım yanlışı vardır?

- A) Avrupa'da Katolik ve Protestan mezheplerinin çatışması var.
- B) Erzurum'da Nene Hatun'un kahramanlıkları dilden dile dolaşır.
- C) Bayramda Boğaziçi'nden geçen sürücüler para ödeyecek.
- D) Konuk devlet başkanı yarın Köşk'te bir yemeğe katılacaktı.
- E) Bu konuda Ece hanıma da fikirleri soruldu.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Kuyruklu yıldız, çekirdeğinde donmuş karbondioksit, karbonmonoksit ve metan da barındırır.
- B) Gece, ay ışığında kimselere görünmeden yol alıyorduk.
- C) Gezegenler içinde güneşe en yakın olanı, Merkür'dür.
- D) Gün boyunca yer değiştirmeyen Küçükayı her zaman kuzeyi gösterir.
- E) Çıplak gözle izlenebilen gezegenlerden biri Satürn'dür.

12. Aşağıdaki dizelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Kapansa da seni bana getiren yollar
- B) İçimdeki kavuşma arzusu dinmeyecek
- C) Zaman geçtikçe daha iyi anlıyorum
- D) Hiçbir engelin sonsuza dek kalamayacağını
- E) Boş yere üzülmede bir anlam bulamıyorum

13. Aşağıdakilerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Elmacık kemikleri belli olacak kadar çok zayıflamıştı.
- B) Yaptığınız her şey için size minnettarlığımı sunuyorum.
- C) Kitabının önsözünde kendisine yardım edenlere teşekkür etmiş.
- D) Adamın biri uçan daire gördüğünü iddia ediyor.
- E) Yemeğin peşi sıra yapılması gereken etkinlik iptal edilmiş.

14. Kısaltmalar, kısaltmayı oluşturan harflerin okunuşuna göre ek alır.

Aşağıdakilerin hangisinde bu kurala uyulmamıştır?

- A) TOKİ'nin yaptığı evlerden birini almış.
- B) TÜBİTAK'ta yerli otomobil üstünde çalışılıyor.
- C) İETT'nin otobüs filosu yenileniyor.
- D) TDK'nın uzmanlık sınavlarına girmeyi düşünüyorum.
- E) RTÜK'ün, birçok televizyon kanalına ceza vermesi bekleniyor.

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

- A) Salonun demirbaşı olan piyano eski yerinde duruyor.
- B) Size aşçıbaşının özel yemeğini tattırmak istiyorum.
- C) İkili, basına kapalı, başbaşa bir görüşme yaptı.
- D) Başkomutan bütün ordu komutanlarını toplantıya çağırdı.
- E) Ameliyatınıza bizzat başhekimin girmesi büyük şans.

1. Antakya'daki maratonumuzun sonuna yaklaşırken

I
son bir lezzetin izini sürüyoruz: Kireçte kabak.
II III
Ama ne tatlıcılarda, ne de diğer mekânlarda bulabiliyoruz
IV
bu tatlıyı. Restoranlarda boy gösterse de öyle künefe gibi
ha deyince bulunmuyor. Daha çok evlerde pişen bu tatlı-
nın kahve yanında ikramı âdetten...
V

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangilerinin kullanımı yanlıştır?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

2. Hiç kavun tatmamış biri için meyvenin dış görünüşü,

I
içinde ne olduğu hakkında en ufak bir fikir vermez.
II
Kavunun kesildiği andan önce orada olduğunu bilmediğimiz,
yeşile çalan, çarpıcı turuncu renk...
III
Kavunun göbeğinde bol bol çekirdek görürüz.
Bu uçuk alev renginde, ıslak çekirdeklerin bulundukları yer
ve öbeklenişleri her türlü düzen duygusundan uzaktır. Her
yerde o pırıltı... Kavunun tadı ise hem karanlığı, hem de
IV V
gün ışığını içerir.

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Taşlar, taşlar, taşlar () Üzerimden geçiyor durmadan ()
Sana değenden büyük () sana değenden sahipsiz bu taş-
lar () Kimden gelir, belli değil ()

Bu parçada ayraçlarla () belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (...) (.) (.) (.) (.) B) (...) (.) (;) (.) (.)
C) (.) (.) (.) (.) (.) D) (...) (.) (.) (.) (?)
E) (...) (.) (.) (...) (?)

4. Picasso () () Ben aramam, bulurum () () demiş. Ne hoş
bir söz () Kendisindeki büyük güce güvenen bir kişinin
sözü () meydan okur gibi bir söz ()

Bu parçada ayraçlarla () gösterilen yerlerde aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi kullanılamaz?

- A) Nokta B) İki nokta C) Tırnak işareti
D) Ünlem işareti E) Noktalı virgül

5. Yirmi yaşından fazla göstermeyen bir genç (I) çadırın
önünde yan yatırılmış (II) el arabasının üstüne oturmuş
saz çalıyordu (III) Fenerin aydınlattığı alını (IV) ter damla-
larıyla kaplıydı (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine virgül de nokta da getirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. "Zeki, çalışkan ve gayretli bir personel izlenimi bırakmak
için çok çabalıyordu." cümlesindeki virgölün (,) görevine
benzer bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Ahmet Başkan, tüm sözlerin tutulacağını ve gerekli iş-
lemlerin yapılacağını belirtti.
B) Yayınevi çalışanları baskıları en kısa sürede tamam-
ladı, yemeğe geçti.
C) Sokağın köşesinde yaşlı, aksak bir amca görüldü.
D) Şehrin ileri gelenlerinin gözdesi bu mahallede, dün
çok büyük olaylar yaşanmış.
E) Gelecek yıl Venedik'e, yıllardır gitmek için can attığı
kente, gitmeyi planlıyor.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tırnak işareti (" ")
yanlış kullanılmıştır?

- A) Yahya Kemal'in unutulmaz eseri "Eğil Dağlar" her kü-
tüphanede hak ettiği yeri almalı.
B) "Sanat, şahsi ve muhteremdir." sözü Fecriati Dönemi
Edebiyatı'nın sanat anlayışını açıklar.
C) Shakespeare "Şekspir" İngiliz edebiyatının önde gelen
sanatçılarından biridir.
D) Son zamanlarda çok satılan romanlarda en çok işle-
nen konu "savaş"tır.
E) Maliye memuru durumdan memnun olmamış ki: "Lüt-
fen, evrakınız!" dedi.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin sonuna diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) Ayın sonuna geldiğinde cebimde beş kuruş kalmıyordu
- B) Bu hızla gidersek Edirne'ye ancak saat dörtte varırız
- C) Onunla yıllar sonra görüşebilecek olmam beni heyecanlandırıyordu
- D) Planımız kafasına yatmadığından mı sürekli zorluk çıkarıyor
- E) Elimdeki işleri bitirdikten sonra biraz dinlenmeyi düşünüyorum

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül (,) anlam karışıklığını gidermek için kullanılmıştır?

- A) Unutulan, önemsenmeyen hep bizim hikâyemiz oldu.
- B) Toplantı salonunda gerekli hazırlıklar yapıldı, salon oturuma hazır hâle getirildi.
- C) Okuma faaliyeti, bireyin zihnini geliştiren en önemli yöntemlerden biridir.
- D) Bu, kütüphanenin en eski ve değerli kitaplarındandır.
- E) İletişim giderlerinin fazlalığından ötürü telefonu, interneti kapatırmak istedi.

10. Hüsmen ()

() Merak etme () Gönlnü ferah tut () Biz bakarız () diyordu ()

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (:) (—) (!) (.) (,) (.)
- B) (:) (—) (.) (!) (,) (!)
- C) (:) (—) (.) (!) (,) (.)
- D) (:) (—) (!) (.) (,) (!)
- E) (:) (—) (.) (,) (:) (...)

11. Kiraz, vişne, erik; biber, patlıcan, domates fiyatları bu sene geçen seneye göre kuraklığın getirdiği verimsizlik nedeniyle çok fazla arttı.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalı virgül (;) bu cümledeki göreviyle kullanılmıştır?

- A) Geçen yıl Türkiye; Almanya, Fransa ve Belçika'ya göre daha fazla turist misafir etmiş.
- B) Muğla, İzmir, Aydın; Adıyaman, Gaziantep, Şanlıurfa'ya göre daha ılıman bir iklime sahip.
- C) Sağlığınızın kıymetini bilin; onu, kaybedince çok ararsınız.
- D) Hastane, sağlık raporlarını vermedi; raporlar kuruma çoktan teslim edilmeliydi.
- E) Türkçe; Korece, Moğolca gibi dillerle aynı dil ailesindendir.

12. Aşağıdakilerin hangisinde noktalama yanlış yapılmıştır?

- A) Bahçede ne ararsan var: kabak, patlıcan, sivri biber...
- B) Terasında türlü türlü çiçekler yetiştiriyordu: sardunya, menekşe.
- C) Bu romanda özellikle "gelir" kavramı üstünde durulmuş.
- D) Çok erken gelmesine rağmen ona 20. sırayı vermişlerdi.
- E) Sarışın, zayıf ve sevimli bir çocuk gözlerimizin ta içine bakıyordu.

13. Bugünlerde işi gücü bırakıp bir istatistik ve alan taraması çalışması başlattım () () İstatistik kim, sen kim () () demeyin. Tıp doktorundan konservatuvar müdürü olursan benden de pekâlâ istatistikçi olur ()

Bu parçada ayraçlarla () gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (.) (—) (?) (—) (...)
- B) (.) (") (?) (") (.)
- C) (...) (") (?) (") (...)
- D) (.) (;) (?) (;) (.)
- E) (.) (") (.) (") (.)

14. Uzun zamandır ilgilenmediği çiçeklerine göz ucuyla baktı () Yeşili kaçmış paşakılıcına önce, sonra da kafasını bir milim oynatmadan devetabanına () En son ne zaman su vermişti onlara () Hatırlayamadı () yılgınlığı, bir zamanlar gözü gibi baktığı çiçeklerini temizliği şüpheli şehir suyundan bile mahrum bırakmıştı ()

Bu parçada ayraçlarla () gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (.) (...) (?) (;) (.)
- B) (.) (.) (?) (,) (.)
- C) (.) (...) (!) (;) (.)
- D) (...) (...) (?) (;) (.)
- E) (.) (...) (!) (;) (...)

1. I. Türk edebiyatında () aşk () kavramı üzerinde çok fazla durulmuştur. (Tırnak işareti)
 II. Bir gün hesap vereceğinizi size söylememiş miydin () (Soru işareti)
 III. Ankara () İstanbul arası hızlı tren seferleri geçen hafta yeniden başladı. (Kısa çizgi)
 IV. Deniz () insanlar oldukça güzel olmaya devam edecektir. (iki nokta)
 V. İnsanlar () bitkiler ve hayvanlar hep bir arada olunca dünya daha yaşanılır olur. (Virgül)

Numaralanmış cümlelerin hangisinde ayraçla () belirtilen yerlerle cümlelerin sonundaki noktalama işareti ilişkilendirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Birinci zabıt, onun gibi iri yarı, yakışıklı değildi. Kara
 I II III
 kuru bir şey... Uzun saçları kırdı.
 IV V

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül kullanılması anlam karışıklığına neden olur?

- A) Bunları bilen tek ben değilim, herkes biliyor.
 B) Usta, bana dönüp tamiratın uzun süreceğini söyledi.
 C) Hayatını her zaman zor kazananlar, gün gelince rahata erişecektir.
 D) Yaşlı, insanların kendisine yardım etmediğini haykırıyordu.
 E) En tecrübeli olanı, yeni gelenlere tavsiyede bulunuyordu.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde üç nokta yanlış kullanılmıştır?

- A) Hayatının her anında şiirler, romanlar, denemeler...
 B) ... Bey bugün çok önemli itiraflarda bulunacakmış.
 C) Siz inansanız da inanmasanız da olması gereken bu...
 D) Ünlü İtalyan ressamın tablolarındaki güzelliği ve derinliği şöyle bir düşünün ki ...
 E) ... eve girerek etrafı usulca süzdü. Kimsenin olmadığını görünce odasına yöneldi.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül (,) farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Parayı bulduktan sonra seni, beni, kimseyi tanımaz oldu.
 B) Bu gece beni beklemeyin, deyip gözden kayboldu.
 C) Şehrin, insanların problemleri bir türlü çözülemedi.
 D) Buraya gelmeden önce sırasıyla hastaneye, Kaymakamlığa gitmeliydin.
 E) Sabah, öğle, akşam, her zaman seni düşünüyorum.

6. Meclis Başkanı () () Dünya mazlumları için Birleşmiş Milletler üstüne düşen görevleri acaba ne zaman yerine getirecek () () dedi ()

Bu cümlede ayraçlarla () gösterilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (:) (") (?) (") (.) B) (;) (") (?) (") (.)
 C) (:) (") (.) (") (.) D) (;) (") (!) (") (...)
 E) (:) (") (.) (") (...)

7. Sustu (I) son sözleri öyle acınacak bir tavırla ağzından düşmüştü ki fazla bir şey sormaya (II) onu teselli etmeye kalkışmadım (III) Ona bu hâlde ne söz söylenebilirdi ne de o söyleneni duyardı (IV) ben de bunu iyi bilirdim (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangilerine farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I ve II B) I ve III C) III ve IV
 D) III ve V E) IV ve V

8. Aşağıda yay ayraç () ile ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yabancı sözcüklerin okunuşu yay ayraç içinde verilir.
 B) Doğrudan anlatım cümleleri yay ayraç içine alınarak aktarılır.
 C) Belirtilen ifadelerle ilgili ek bilgiler yay ayraç içinde verilir.
 D) Yabancı sözcüklerin anlamlarını vermek için yay ayraç kullanılır.
 E) Bir olayın başlangıç ve bitiş tarihleri yay ayraç kullanılarak verilir.

9. I. Türkçedeki isimden fiil yapma eklerinden biri de -la, -le'dir.
 II. Türkiye-Çin ilişkileri her geçen gün daha iyiye gidiyor.
 III. Dünyanın en kalabalık şehri -Şangay- bu yıl rekor düzeyde turist ağırlamış.
 IV. Patlıcan musakka -ben pek sevmem- İç Anadolu Bölgesi'nde sık-sık yapılan bir yemektir.
 V. Fenerbahçe-Galatasaray derbisinin kazananı bu kez olmadı.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde kısa çizgi (-) yanlış kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Eylül () Henüz renk ve güzel kokular bitmemiş fakat baharın bol renkleri hissedilir şekilde kaybolmuştu () Bu kayboluşta geri gelmek ister gibi bir eda vardı () bu hoş () acı () hırçın bir eda idi ()

Bu parçada ayraçlarla () gösterilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (...) (.) (;) (,) (.) (.) B) (!) (.) (,) (;) (,) (.)
 C) (...) (.) (,) (;) (,) (...) D) (!) (...) (,) (,) (,) (.)
 E) (...) (.) (;) (;) (,) (.)

11. Günlerce yolunu gözlemedim mi () Evini () yeni başladığı işini () her hafta iki defa diyalize alınan annesini () Hepsinizi ezberledim ()

Bu parçada ayraçlarla () gösterilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (?) (,) (,) (...) (.) B) (!) (;) (,) (,) (!)
 C) (?) (;) (;) (,) (?) D) (?) (,) (,) (;) (?)
 E) (!) (,) (;) (...) (!)

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nokta (.) yanlış kullanılmıştır?

- A) Gün doğmadan köye vardılar muhtarın beklediği konuklar.
 B) Önümüzde güzel bir gelecek, umutlar, hayaller.
 C) 30.12.1985 tarihinde doğduğunu polis memuruna belirtti.
 D) Prof. Dr. Ahmet Benli bugünkü derslerini iptal etmiş.
 E) Duvarı nem, insanı gam yıkar, derlerdi.

13. Akıl yok () düşünce yok () yalnız aşk var () Mavzer kurşunu gibi çarptığını yere seren aşk ()

Bu parçada ayraçlarla () gösterilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (,) (,) (.) (...) B) (;) (;) (.) (...)
 C) (,) (,) (...) (.) D) (,) (;) (.) (.)
 E) (,) (,) (.) (.)

14. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Satır sonuna sığmayan heceleri göstermek için kısa çizgi kullanılır.
 B) Özel isimlere gelen çekim eklerini ayırmak için kesme işareti kullanılır.
 C) Bir olayın başlangıç ve bitiş tarihleri yay ayraç içine alınarak gösterilebilir.
 D) Tırnak içinde verilen cümlelerin içinde yeniden tırnağa alınması gereken bir sözü, ibareyi belirtmek için tek tırnak kullanılır.
 E) Virgülle ayrılmış bölümleri birbirinden ayırmak için iki nokta kullanılır.

1. Sanatçının “Bana Uzun Mektuplar Yaz” adlı romanı toplanti yapılarak edebiyatseverlere tanıtıldı. Romanın yazılışında okuru çekmeye yönelik pek çok incelik var. Usta yazar, sürükleyici olmayı çok iyi başarıyor. Ancak kişilerin ele alınan çevrede yaşayan, kolayca tanınabilecek insanlardan seçilmesini, romancılığımızın gittikçe yaygınlaşan en itici yanı olarak görüyorum ben.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nesnel anlatımlı cümle kullanılmıştır.
B) Tanık gösterme yönteminden yararlanılmıştır.
C) Beğeni ifade eden cümle vardır.
D) Olumsuz bir düşünceye yer verilmiştir.
E) Altı çizili cümlede aşamalı durum söz konusudur.

2. Hayatta hemen her şey karşıtı ile kıyaslandığında bir değer ifade eder. Söz gelimi sağlığın kıymetini bilmek için hastalığın ne olduğunu bilmek gerek. Doğrunun ne olduğunu anlamak için yanlış ve onun yol açtığı durumları yaşamalı insan. Yine iyinin değerini anlamak için mutlaka kötü de bilinmeli. Karşıt durumlar birbirini yok etmez, aksine birbirini dengeler.

Bu parçada düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Somutlama
B) Benzetme
C) Tanımlama
D) Tanık gösterme
E) Örneklem

3. Küçük ve yeşil renkte bir kavun gençliği hatırlatır bize. Ama kısa bir süre sonra meyve garip bir şekilde yaşsız görünmeye başlar. Kabuktaki lekeler bir tür doğum lekesini ya da “ben”i andırır. Öbür meyvelerdeki lekeler tazeğin yitirilişini hatırlatsa da kavunda bu böyle değildir. Bu, kavunun her zaman hem şimdi hem de geçmişte yalnız kendisi olduğunu gösterir.

Bu parçanın anlatımında;

- I. benzetme,
II. karşılaştırma,
III. örneklem

unsurlarının hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

4. O bıraktığı zaman bir çağ kapanacak. Çünkü o, dönemin son temsilcisidir. Kariyeri boyunca sadece taraftarı olduğu takımın formasını giyen, çok daha büyük başarıları, daha büyük paraları reddeden ve doğduğu yerin takımından başka bir yere gitmeyi bir an bile düşünmeyen son örnek. Bir tane daha Totti kalmadı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Tanık gösterme – örneklem
B) Tanımlama – karşılaştırma
C) Benzetme – tanımlama
D) Karşılaştırma – tanık gösterme
E) Somutlama – örneklem

5. Öyküyü bir romandan farklı kılan nedir? Kanımca aralarındaki en büyük farkı öykünün yoğunluğu oluşturmaktadır. Yani öykü yazarı sınırlı bir alanda hareket etmek zorundadır. Ne karakterlerini romandaki gibi uzun uzun anlatabilir ne de konuyu derinlemesine işleyebilir. Birkaç sayfaya kocaman bir dünyayı sığdırmak zorundadır.

Bu parçada düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Örneklem
B) Tanık gösterme
C) Tanımlama
D) Karşılaştırma
E) Benzetme

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde duruluk ilkesine uyulmamıştır?**

- A) Bizim firmamızdan satın aldığınız ürünleri, beğenmezseniz geri iade edebilirsiniz.
B) Sıcaktan bunalan halk güneş battı mı kendini sokağa atıyordu.
C) Televizyonun başında geçirdiğin bu kadar zamana yazık değil mi?
D) Hafta sonlarında evde annesine yardım etmekten büyük keyif alırdı.
E) Sanatçı olmak amacıyla evden ayrılan pek çok genç hüsrana uğruyor.

7. Anlatım, anlamın tonuna ve dozuna göre biçimlenmelidir. Basit bir mesajı dolambaçlı ifadelerle anlatmak, özenti düşkünlüğüdür. Bazı karmaşık fikirler vardır ki onları sade, anlaşılır bir söyleyişle dile getirmesiniz anlamı öldürürsünüz. Onları karmaşık ifadelerle anlatmanız, gösteriş budalalığından öteye gitmez. Bırakınız her düşünce, duygu, olay hak ettiği sadelikle dile dökülsün.

Böyle söyleyen bir sanatçı aşağıdakilerin hangisinin önemini anlatmaktadır?

- A) Açıklık B) Özgünlük C) Yalınlık
D) Akıcılık E) Duruluk

8. Hafiften bir rüzgâr esiyor, güneşin ışınları sürekli gidip gelen dalgaların üzerinde yakamoz oluşturunca. Biz günün sıradan saatlerinde meçhule doğru gidiyorduk. Her şey anlamını yitirmek üzereydi. Açıklanamayan bir duygu bizi çekip çeviriyordu. Akşam kalbimizin üstünde kabuk bağlayan bir yaraydı âdeta.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Benzetme yapılmıştır.
B) Örneklerden yararlanılmıştır.
C) Tanımlamaya başvurulmuştur.
D) Tanık gösterilerek düşünce desteklenmiştir.
E) Karşılaştırma yapılmıştır.

9. İstanbul'un tarihin akışı içinde değişen dokusunu Orhan Veli'nin şiirlerinde görebiliriz. Galata Köprüsü, altından geçmek için bacasını kıran çatana, mavnalar, bayram yerlerinde kurulan kayık salıncak, suçuların çingirakları gibi pek çok motif karşılar bizi Orhan Veli'nin şiirlerinde. Ama onun "Cımbızlı Şiir"inin tarihçiler açısından apayrı bir önemi vardır...

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Örnekleme B) Tanımlama
C) Tanık gösterme D) Benzetme
E) Somutlama

10. Hayatımda büyük boşluk oldu o gittikten sonra tahmin ettiğim gibi. O kadar alışmıştık, o kadar iç içe yaşamıştık ki uzun bir süre, aksi mümkün değildi zaten. Beraber yaptığımız eğlencelerin hiçbirini yapamıyordum tek başıma. Mobilete bile yalnız binmek zevkli gelmiyordu artık.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili

- I. Öznel ifadelerden yararlanılmıştır.
II. Düşünceye tanık gösterilmiştir.
III. Örnekleme başvurulmuştur.
IV. Benzetme yapılmıştır.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. *Havva'nın Üç Kızı* epeydir okumak istediğim bir kitaptı. Nihayet bir hafta sonumu ona ayırıp kitabı okudum. Sonuç benim için tam bir hayal kırıklığıydı. Avrupa ile Türkiye, dünle bugün arasında gidip gelen karmakarışık bir kitap... Kendi kendime "Yazar ne demek istiyor?" diye sormadan edemedim. Oysa bu tür kitaplarda aranan ilk özellik, böyle bir soruyu sordurmamak olmalıdır. Okuyucu, bulanık ifadelerle yorulmamalı; anlatılmak isteneni kolayca kavramalıdır.

Bu parçanın yazarının, söz konusu kitapta bulunduğu eksiklik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akıcılık B) Duruluk C) Açıklık
D) Yalınlık E) Özgünlük

1. Şu Boğaz harbi nedir? Var mı ki dünyada eşi?

En kesif orduların yükleniyor dördü beşi
Tepeden yol bularak geçmek için Marmara'ya
Kaç donanmayla sarılmış ufacık bir karaya

Bu şiirde aşağıdaki bilim dallarının hangisinden yararlanıldığı söylenebilir?

- A) Tarih B) Felsefe C) Psikoloji
D) Sosyoloji E) Jeoloji

2. Reşat Nuri Güntekin'in *Yaprak Dökümü* adlı romanı, cumhuriyetin ilanından önce kendine Batılı olarak bakmaya çalışan Türk toplumunun, Batı'nın toplumsal değerleri ve kendi toplumsal değerleri arasında yaşadığı çatışmayı ortaya koymaktadır.

Bu cümlede dile getirilen durum aşağıdakilerden hangisiyle daha fazla ilişkilendirilebilir?

- A) Edebiyat ile tarih ilişkisi
B) Edebiyat ile felsefe ilişkisi
C) Edebiyat ile psikoloji ilişkisi
D) Edebiyat ile sosyoloji ilişkisi
E) Edebiyat ile coğrafya ilişkisi

3. Dikkatim her vakitki gibi ikiye ayrıldı: Bir taraftan, dizimdeki sargının açılmasına, öte taraftan ellerini yıkayan operatöre bakıyordum. Aletlerle hırpalanan dizimdeki zonklama fakat temiz ve yeni sargıların verdiği rahatlık, pansumandan kurtulmuş olma sevinci, operatörün müthiş kararı, yakın istikbalime karşı duyduğum merak, derhâl birçok tahminlere kalkışan endişeli zekâmın faaliyeti gibi ruhumu birkaç parçaya bölen duygular, düşünceler arasında karanlık dehlize çıkışım... Paşa'nın ağır ve yeknesak sesi, kendisine ayırdığım küçük dikkati yormuyor; içimdeki hayallerin serbest uyanışını bozmuyordu. Daha pek küçük yaştan beri, karşımdakini dinlediğim hâlde içimden başka şeyler düşünmeyi, zihnimi iki dikkatle çalıştırmayı öğrenmişim.

Bu edebî metinde aşağıdaki bilim dallarının hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Tarih-sosyoloji B) Tıp-psikoloji
C) Sosyoloji-felsefe D) Psikoloji-coğrafya
E) Biyoloji-felsefe

4. • İnsan hayatını etkileyen ve değiştiren yenilik ve gelişmeler
• İnsanın ruh dünyasıyla ilgili çözümlemeler
• Belli bir devre ait insanların düşünüş ve yaşayış tarzları
• Madde ve insan hayatını etkileyen faktörler

Bu ifadeler, edebiyatla aşağıdaki bilim dallarından hangisi arasındaki ilişkiyi göstermez?

- A) Edebiyat ile tarih
B) Edebiyat ile felsefe
C) Edebiyat ile psikoloji
D) Edebiyat ile bilim-teknik
E) Edebiyat ile coğrafya

5. Fatih Sultan Mehmet gibi bir devlet adamını ve çağ değiştiren İstanbul'un Fethi gibi önemli bir olayı kronolojik bilgiler vererek aktaran bilim, tarihtir. Ancak Fatih'in ve fethin toplum hayatına yansıyan yönlerine edebiyat ışık tutmaktadır. Fatih Sultan Mehmet'in çocukluğunu, yaşantısını, kişisel mizacını, hassasiyetlerini, duygu ve düşüncelerini edebiyat aktarmaktadır. Bu iki alanın ilişkisi temelinde pek çok örnek verilebilir.

Bu parça, aşağıdaki görüşlerden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Tarih ile edebiyat, belli bir ilişki içindedir ancak aynı konuyu farklı yönlerden ele alır.
B) Edebiyat çevrelerinde tarihî konular titizlikle ele alınır ve yansıtılır.
C) Toplumsal değişimlerin sebepleri hem tarih hem edebiyat ile açıklanır.
D) Tarih bilimi, bilimsel verilere dayanması yönüyle apayrı bir öneme sahiptir.
E) Edebiyat tarihi, yalnızca dönemlerin sosyal koşullarını anlatmaz; sanatçıların edebî kişiliklerine de yer verir.

6. Sanat ---- ihtiyacından doğmuştur.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) insanın kendini ifade etme
B) insanın doğayı taklit etme
C) insanın özgün olma
D) insanın yeteneklerini gösterme
E) insanın paylaşma

7. Farklı bilim dalları ve alanlarından yararlanması edebiyatın hangi özelliğini ortaya koymaktadır?

- A) Konusunun insan olması ve diğerleri gibi dili araç olarak kullanması
- B) İnsanların duygu, düşünce ve hayal dünyasını geliştirip zenginleştirilmesi
- C) Yazıldığı çağın dil, kültür ve sanat anlayışını yansıtması
- D) Dili, dilin günlük kullanımından farklı olarak kullanması
- E) Duygu ve düşüncenin maddeye form verilerek ifade edilmesi

8. *Dokuzuncu Hariciye Koşuşu*, Peyami Safa'nın, çocukluktan beri bacağından rahatsız olan on beş on altı yaşlarında bir gencin çırpınışlarını anlattığı bir hatıra defteri şeklinde kaleme alınmıştır.

Bu açıklamaya göre "Peyami Safa, *Dokuzuncu Hariciye Koşuşu*"nu yazarken aşağıdaki bilim dallarının hangisinden daha çok yararlanmış olabilir?

- A) Tarih
- B) Felsefe
- C) Psikoloji
- D) Sosyoloji
- E) Coğrafya

9. Edebî metinlerin öğretici-eğitici işlevi doğrudan değil, dolaylıdır. Bu metinler daha çok estetik zevk vermek, heyecan uyandırmak amacıyla yazılır. En gerçekçi edebî yapıtlarda bile hiçbir okur, gerçeğin kendisini bulamaz. Çünkü yazar, ele aldığı gerçekliği; yaratıcılığını, düş gücünü, özlemlerini, sanat zevkini, hayata bakış açısını vb. işin içine katarak yeniden yaratır. Gerçekliği dönüştürür, eklemeler ve çıkarmalar yaparak ona dilediği biçimi verir.

Bu parçada edebî eserlerin ağırlıklı olarak hangi yönünde durulmuştur?

- A) Özgün olması
- B) Kurmaca olması
- C) Özne olması
- D) Estetik olması
- E) Evrensel olması

10. Orta Asya bozkırlarında hayatını sürdüren Türkler; savaşların, kıtlıkların ve salgın hastalıkların etkisiyle batıya ve kuzeye göç etmişlerdir. Göçler, milletlerin hayatında derin izler, köklü değişiklikler meydana getirir. Türklerde de bu, böyle olmuştur. Orta Asya bozkırlarından Anadolu coğrafyasına gelen Türklerin hayat algısı, dünyaya bakış açıları vs. gibi konularda değişiklikler olmuş ve bu durum her alanda olduğu gibi edebiyatta da kendini göstermiştir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin edebiyata etkisinden söz edilmektedir?

- A) Dil farklılığının
- B) Kültür farklılığının
- C) Coğrafya farklılığının
- D) İnanç farklılığının
- E) Sanat anlayışındaki farklılığın

11. Aşağıdakilerden hangisi edebiyat-sosyoloji ilişkisiyle ilgili ulaşılabilecek sonuçlardan biri değildir?

- A) Edebî eserler, toplumsal bir olguya dayanarak ortaya çıkabilir.
- B) Her ikisi de aynı olayı aynı ölçütlere göre ele alır ve değerlendirir.
- C) Edebiyatın da sosyolojinin de hem kaynağı hem de hedefi insandır.
- D) Edebî eserler, sosyolojik verilerle de zenginleşen bir arka plana sahiptir.
- E) Edebiyat da sosyoloji gibi insanın çevresiyle olan ilişkilerini konu edinir.

12. Aşağıdakilerden hangisi edebiyat-tarih ilişkisi ile ilgili ulaşılabilecek yargılardan biri değildir?

- A) Bazen bir edebî metin, konusunu tamamıyla tarihten alabilir.
- B) Bazı metinler, edebî metin olmakla beraber tarihe de kaynaklık eder.
- C) Edebî eserlerden dönemin değer yargıları, estetiği ve diğer özellikleri hakkında bilgi edinilebilir.
- D) Edebiyat tarihi, bir bilim dalı olarak tarihin metodlarından yararlanabilir.
- E) Edebî eserler, tarihî olayları sebep ve sonuçlarıyla ele alıp nesnel bir bakışla açıklar.